

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2020-08-31, Nr. 043-R

Kopija

Transporto kompetencijų agentūrai

DĖL PASTABŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 8, 12, 15, 21, 24, 28, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 STRAIPSNIŲ IR 3 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 411 STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTUI

Susipažinę su Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 8, 12, 15, 21, 24, 28, 35, 41, 45, 46, 47, 49, 52 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 411 straipsniu įstatymo projektu (toliau – Projektas), pažymime, kad **nesutinkame** su Aviacijos įstatymo 35 straipsnio 8 dalies papildymu. Siūlome atsisakyti 35 straipsnio 8 dalies papildymo ir teikiame savo argumentuotas pastabas, į kurias prašome atsižvelgti:

1. Naujas pakeitimas sukurtų **prieštaravimą** su teisiniu reguliavimu, reglamentuojančiu prevencinį tūpimą (tūpimą į aikštelę), pilotų pasirenkamą iš oro, mokymą tai atlikti, bei egzistuojančias kvalifikacijas:
 - a. PPL/LAPL mokymo programos: „**tūpimo į aikštelę, pasirinktą iš oro**“ (ar **analogiški**) grupės pratimai.
 - b. ULO pilotų mokymo programos: visi „**tūpimo į aikštelę, pasirinktą iš oro**“ grupės pratimai, taip pat piloto kvalifikacija – „**tūpimas į aikštelę, pasirinktą iš oro**“.
 - c. SPL pilotų mokymo programos: visi „**tūpimo į aikštelę, pasirinktą iš oro**“ grupės pratimai, taip pat piloto kvalifikacija – „**tūpimas į aikštelę, pasirinktą iš oro**“.
2. Sklandytuvų pilotai dažnai užbaigia maršrutus iš oro pasirinktoje aikštelėje, taip pat – esant galimybei - būna buksiruojami iš jos. Naujasis reguliavimas panaikina galimybę legaliai užsiimti sklandymu, sklandymo sportu, taip pat rengti Pasaulio, Europos ir/ar nacionalinius čempionatus, klubų varžybas.¹
3. Reguliavimas **persidengia** su 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (nuo 2020-08-14 galiojanti suvestinė redakcija) (angl. *Air Operations*) (toliau – Reglamentas), nustatančio oro operacijų vykdymo tvarką ir apibrėžiančio **komercinių ir nekomercinių operacijų vykdymą**, nuostatomis:

NCC/NCO.OP.100 Use of aerodromes and operating sites
*The operator shall only use aerodromes and operating sites that are adequate for the type of aircraft and operation concerned.*²

¹ Lietuvos Respublikos sklandymo rinktinė - 8 iš 40 reitinguojamų šalių. Nuo 2001 m. Lietuvoje organizuoti devyni aukščiausios FAI kategorijos (Europos ir Pasaulio), kelios dešimtys FAI II kategorijos (nacionalinių) čempionatų bei taurių.

² Reglamentas VII priedas, „Skrydžių procedūros“.

LIETUVOS AEROKLUBAS
AEROCLUB OF LITHUANIA

4. Siūlomas pakeitimas **neatitinka** bendros Europoje taikomos aviacijos praktikos: Europos aviacijos saugumo agentūra (toliau - EASA), siekdama suvienodinti aviacijos teisės aktų supratimą ir įgyvendinimą tarp šalių narių, 2015 m. gruodžio 18 d. leidinyje *Acceptable Means of Compliance (AMC) and Guidance Material (GM) to Annex VI* išleido rekomendacijas, apibrėžiančias terminą „Operating site“ paaiškinančias, kaip įgyvendintinos Reglamento nuostatos:

NCC.OP.100 USE OF OPERATING SITES

(a) The pilot-in-command should have available from a pre-survey or other publication, for each operating site to be used, diagrams or ground and aerial photographs, depiction (pictorial) and description of

- (1) the overall dimensions of the operating site;*
 - (2) location and height of relevant obstacles to approach and take-off profiles and in the manoeuvring area;*
 - (3) approach and take-off flight paths;*
 - (4) surface condition (blowing dust/snow/sand);*
 - (5) provision of control of third parties on the ground (if applicable);*
 - (6) lighting, if applicable;*
 - (7) procedure for activating the operating site in accordance with national regulations, if applicable;*
 - (8) other useful information, for example details of the appropriate ATS agency and frequency; and*
 - (9) site suitability with reference to available aircraft performance.*
- (b) Where the operator specifically permits operation from sites that are not pre-surveyed, the pilot-in-command should make, from the air, a judgement on the suitability of a site. At least (a)(1) to (a)(6) inclusive and (a)(9) should be considered.*

Pažymėtina, jog šis EASA išaiškinimas taikomas **komercinėms** operacijoms (kuriose įprastai taikomi gerokai griežtesni reikalavimai). Naujas reguliavimas Lietuvos nacionalinėje teisėje savo esme yra daug labiau ribojantis, nei EASA rekomendacijos komercinėms operacijoms, nors tam nėra jokių objektyvių priežasčių.

5. Projektu kuriamas **naujas reguliavimas** neatlikus išsamios analizės, kaip šie pakeitimai gali paveikti, visų pirma, aviacijos saugumą, antra – pilotus mėgėjus, trečia – juos vienijančius juridinius asmenis – aviacijos klubus, aviacijos sporto federacijas, bei neatitinka tiek Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 punkto (atvirumo ir skaidrumo principai), tiek 5 straipsnio 3 dalyje numatytų teisės aktų rengimo principų: projektas teikiamas nepridėjus lydimųjų dokumentų su **numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo išvadomis**.

6. Lietuvos aeroklubas³ kartu su „Lietuvos bepiločių orlaivių naudotojų asociacija“ (LBONA), VI „Oro navigacija“ bei VI „Lietuvos oro uostai“ priklauso Susisiekimo ministerijos socialiniams partneriams / tikslinėms grupėms, veikiančioms oro transporto srityje, tačiau **nebuvo** įtraukti į adresatų, su kuriais derinamas **Projektas** sąrašą, nebuvo konsultuotasi jokia kita forma, nors **Projekto** pakeitimai ir kuriamas naujas reguliavimas įvardintus subjektus liečia tiesiogiai.

Iš Lietuvoje registruotų 841 orlaivių **80% - nekomerciniai, naudojami kelionėms, sportui, asmeniniams ir apžvalginiams skrydžiams, o jų pilotai per klubus ar federacijas yra Lietuvos aeroklubo nariai** (priedas Nr. 1 – Lietuvos aviacijos parko sudėties analizė). Manome, kad juos atstovaujančių organizacijų **įtraukimas - būtinas.**

Pažymėtina, kad papildomai neinformuojant suinteresuotų subjektų pažeidžiami Teisėkūros pagrindų įstatyme numatyti atvirumo ir skaidrumo principai. Atkreipiame dėmesį, kad pagal Teisėkūros pagrindų įstatymo 7 straipsnio 3 dalį, konsultavimosi su visuomene būdus ir rezultatų informavimo būdus pasirenka konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai.

Esame suinteresuoti ir norime būti įtraukti tiek į su aviacinės veiklos vystymu susijusį teisėkūros procesą, tiek atskirų priemonių planavimą. Esame pasiruošę prisidėti prie teisinio reguliavimo rengimo, teikti specialistų vertinimą, kaip vieni ar kiti pakeitimai gali paveikti aviacijos sporto atstovus.

Manome, kad tik papildomas visas suinteresuotas grupes atstovaujančių subjektų informavimas (ypatingai tų, kurie išreiškė norą būti informuoti) gali užtikrinti konsultavimosi su visuomene proceso tinkamumą.

Taip pat manome, kad toks Projekto, kuriuo numatomi svarbūs pakeitimai, aktualūs pilotams, teikimas, derinimas neatitinka teisėkūros tikslingumo, efektyvumo principų, taip pat pagarbos asmens teisėms ir laisvėms principo (teisės normos adresatai turi turėti objektyviai laiko susipažinti su parengtais teisinio reguliavimo pakeitimo pasiūlymais ir pateikti savo pastabas). Atsižvelgiant į tai, prašome, ateityje Lietuvos aeroklubą įtraukti į visų teisės aktų, susijusių su aviacine veikla, jos vystymu, projektų rengimą, kviešti į susijusius pasitarimus, diskusijas (dalyvaujant fiziškai ar nuotoliniu būdu), konsultuotis su Lietuvos aeroklubu.

Apibendrinus, siūlome:

1. Atsisakyti Aviacijos įstatymo 35 straipsnio 8 dalies papildymo.
2. Atsižvelgti į Europos aviacijos saugumo agentūros rekomendacijas, išdėstytas *Acceptable Means of Compliance (AMC) and Guidance Material (GM)* ir perkelti jas (vadovautis jomis rengiant) į **Lietuvos Respublikos teisės aktus.**

Lietuvos aeroklubo prezidentė

Eglė Paužuolienė

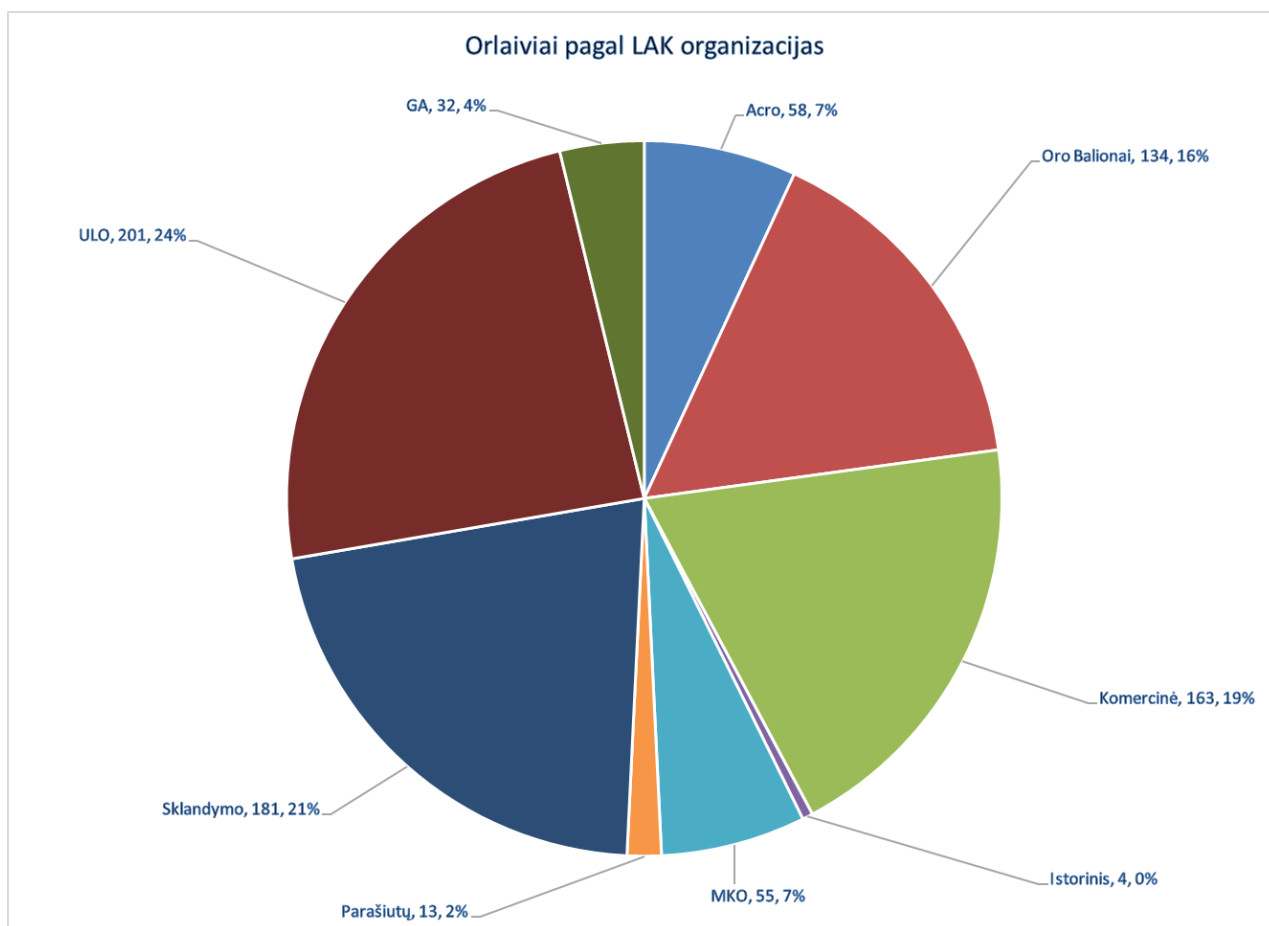
³ Lietuvos aeroklubas vienija 13 federacijų, atstovaujančių 3000 fizinių asmenų - pilotų (skraidančių SPL, PPL, ULO bei laisvo skrydžio parasparnių ir skraidyklių licencijomis).

PRIEDAS Nr. 1: Lietuvos aviacijos sudėties pagal OL naudojimą analizė

Apibendrinimas: 2020-08-13 Lietuvoje buvo registruotas 841 orlaivis. Iš jų absoliuti dauguma – 80,6 % – naudojami kelionėms, sportui, asmeniniams bei apžvalginiams skrydžiams.

Federacija	Orlaiviai pagal LAK organizacijas	Procentas	
Acro	58	6.9	Akrobatinio skraidymo federacija
Oro Balionai	134	15.9	Oro balionų federacija
Komercinė	163	19.4	Komerciniai orlaiviai
Istorinis	4	0.5	Istorinių orlaivių federacija
MKO	55	6.5	Aviakonstruktorių federacija
Parašiutų	13	1.5	Parašiutų sporto federacija
Sklandymo	181	21.5	Sklandymo sporto federacija
ULO	201	23.9	Ultralengvųjų orlaivių federacija
GA	32	3.8	Bendrosios aviacijos federacija
Viso:	841	100	

Duomenys: 2020-08-13 sugeneruotas TKA orlaivių registro išrašas iš www.tka.lt puslapio

Atlikta: 2020-08-27

Atliko: Povilas Kalinauskas, povilas@wings.lt, +37061025521

Versija: **Pastabos**
1 Pradinis dokumentas